

129 Kč

9773029661002 02

Text: Tomáš Seko
Foto: Anna Kovacic (portrét pro Forbes),
archiv Rudolfa Burdy

Ohlížím se pouze dopředu

Rozhovor s českým umělcem Rudolfem Burdou, který se zaměřuje na práci se sklem a nerezovou ocelí. Od děl pro soukromé sbírky až po monumentální instalace ve veřejném prostoru nám přibližuje svou uměleckou cestu a přístup k tvorbě.

Kde jste studoval a jaká byla vaše cesta k umění, zejména k práci se sklem a kovem?

Vystudoval jsem SUPŠ v Turnově a později, v roce 1991, jsem byl na roční stáži v USA v Kalifornii, kde jsem se zabýval zpracováním kovových objektů do exkluzivních soukromých rezidencí. Po návratu do Česka jsem založil studio RUDOLF BURDA ART. Začal jsem kombinovat český křišťál s ocelí a postupně jsem se zcela specializoval na volnou tvorbu skleněných objektů a velkoformátových exteriérových a interiérových soch z nerezové oceli nejen do České republiky, ale především do celého světa. To mě zcela pohltilo.

Jakou roli hraje veřejný prostor ve vašich uměleckých dílech? Jaký význam podle vás má umění ve veřejném prostoru?

Tvořit do veřejného prostoru je sice velká radost, ale také velká zodpovědnost. Každé dílo, ať už se jedná o současnou architekturu, nebo uměleckou instalaci, formuje a často také negativně deformuje vkus toho, kdo s ním přijde do styku. Možnost šířit pozitivní energii a umožnit vidět umělecké dílo velkému počtu lidí je vlastně ta nejvyšší meta.

Jaké jsou hlavní výzvy při vytváření uměleckých instalací pro veřejný prostor oproti galerijním dílům?

Galerijní díla jsou často objekty, které vznikají v mém ateliéru pouze z mého vnitřního pnutí a silného zaujetí tvořit. Z nich následně s pomocí kurátora vytvoříme výstavu pro konkrétní galerijní prostor. Umělecká instalace musí brát ohled na konkrétní místo, architekturu a prostor, do kterého je koncipována. Samozřejmostí je úzká a ideálně přátelská spolupráce s architektem. Miluji nestandardní řešení, ale o to je to větší výzva.

Které z vašich dosavadních veřejných instalací považujete za nejvýznamnější a proč?

V roce 2018 jsem vytvořil monumentální sochu BIG ROTATION do nového hlavního sídla firmy Leica ve Wetzlaru, slavnostního odhalení se zúčastnilo 1 500 VIP hostů z celého světa. Byl to v mé kariéře výrazný zlom. Za to, že mi majitel firmy Leica Andreas Kaufmann dal tuto šanci, dodnes děkuji. Další velké realizace v Čechách, ať už se jedná o sochu COLUMN / NEBESSLOUP (2022), kterou si u mě osobně objednal Petr Kellner a dnes stojí vedle budovy PPF Gate, nebo

nejnovější dílo CESTA ŽIVOTA / PATH OF LIFE (2024) k dvoustému výročí narození mistra Bedřicha Smetany instalované do úžasného prostoru Zámeckých zahrad v Litomyšli. To jsou zatím mé nejvýraznější a nejdůležitější sochařské instalace do veřejného prostoru.

Jaký materiál preferujete při tvorbě umění pro veřejný prostor – sklo, kov, nebo jejich kombinaci? A proč?

Nejčastěji a také nejraději tvořím s nerezovou ocelí. Je inertní vůči náročnému klimatu a zároveň její vysoce leštěný povrch reflektuje naši realitu a často ji mění v něco neskutečného až magického. To mě fascinuje. V díle CESTA ŽIVOTA (Litomyšl, 2024) jsem vetknul do vysoce leštěné nerezové koule o průměru 224 cm tubus o průměru 50 cm, který protínají plochy litých barevných skel. Tok slunečních paprsků vytváří abstraktní obrazce, které mají ve stylizované podobě vyjadřovat můj pocit z hudebního díla mistra Bedřicha Smetany. Je to taková abstraktní sluneční symfonie. V dalších dílech,

kteřá připravuji, použiji také litý beton, který miluji pro jeho syrovost. A také hluboce černou žulu Nero Assoluto ze Zimbabwe, s níž velmi rád a často pracuji.

Jak se podle vás změní pohled na umění ve veřejném prostoru s rozvojem technologií a nových materiálů?

Nové technologie a materiály samozřejmě pronikají do každého oboru lidské činnosti a nevynechají ani umění. O tom, jestli budou obohacem, ale rozhodne pouze autor. Nedělám si však iluze, že by šlo o zásadní zlom, vždy a jedině jde o sílu a upřímnost myšlenky, která konkrétní umělecké dílo zcela definuje. Materiál a technologie jsou vždy až sekundární. Ne vždy to tak ale platí.

Na jakých projektech v současné době pracujete a můžete nám přiblížit některé z vašich připravovaných veřejných instalací?

Intenzivně se věnuji velmi náročné přípravě opravdu veliké sochy do veřejného prostoru, která bude zároveň

interaktivní. Více ale nyní nemohu sdělit. Připravuji několik nerezových soch do privátních sbírek v České republice a především do zahraničí. V New Yorku také chystám instalaci do veřejného prostoru, ale detaily zatím nemohou být veřejné. Vše bude publikováno na mých sociálních sítích a na rudolfburda.com. Moc se těším na skulpturu, kterou v roce 2025 na přání manželů Cusumanových umístím do krásné zámecké zahrady Chateau Mcely. Kontrast starého zámeckého parku, historické architektury a mojí space nerezové skulptury bude jedinečný.

Kde hledáte inspiraci pro své umělecké dílo? Jsou to konkrétní architektonické prvky, příroda nebo něco jiného?

Mou největší inspirací je makrokosmos a mikrokosmos, česká krajina a příroda. Miluji architekturu, a tak chystám několik skulptur a objektů, kde bude tato inspirace velmi výrazná. Na to se opravdu těším. Uvedu pouze jména Mies van den Rohe, Jiří Kroha...

▲ Path Of Life / Cesta života – Litomyšl, Klášterní zahrady, 2024

◀ Space Ship 2022, Vila Baba – architekt Radan Hubička

„Plácání motýlích křidélek mě šokuje. Často bych viděl raději místo nepodařeného či silně kýčovitého díla krásný starý vzrostlý strom nebo hladkou bílou stěnu.“

◀ Welcome Stranger
2024

▶ Yellow Infinity
2024, showroom
Rolls Royce Prague,
průměr 27,5 cm

„Veřejnost na mé instalace do veřejného prostoru často reaguje s překvapením a zvědavostí.“

Jakým způsobem spolupracujete s architekty a urbanisty při začleňování umění do veřejného prostoru?

Velmi těsně, někdy lehce, někdy těžce. Konec dobrý, všechno dobré!

Jak vnímáte českou scénu umění ve veřejném prostoru v porovnání s mezinárodními trendy? Ovlivňuje vaši tvorbu zahraniční inspirace?

Myslím si, že česká tvorba ve veřejném prostoru má ještě velké rezervy. Plácání motýlích křídélků mě šokuje. Často bych viděl raději místo nepodařeného

nebo silně kýčovitého díla krásný starý vzrostlý strom nebo hladkou bílou stěnu, za každou cenu něco někam instalovat mně přijde často jako cesta do pekel. Držím se hesla: méně je více. V dnešní době je silný přetlak zbytečných a často negativních informací, které člověka zahlcují a rozptylují. Snažím se co nejvíce v klidu soustředit, pobývat v přírodě mimo civilizaci. Moji největší inspirací je samota a ticho, meditace na naší staré zahradě, plavání a klidná chůze v české zelené krajině. Miluji světová velkoměsta jako New York, Tokio, Singapur, Madrid, Paříž, pobyt v nich mě sice silně inspiruje, ale používám je však jako vzácné exotické koření.

Jak reaguje veřejnost na vaše instalace? Měnil jste někdy svůj přístup na základě zpětné vazby od diváků?

Veřejnost má díla většinou přijímá pozitivně, málokdy se setkávám s negativním ohlasem. Při své tvorbě se nesoustředím na ohlasy ostatních, ale na tok myšlenek, které mě při tvorbě naplňují. Veřejnost na mé instalace do veřejného prostoru často reaguje s překvapením a zvědavostí, což mě těší, protože cílem mého umění je podnítit dialog a introspekci. I když si vážím názorů diváků, můj tvůrčí proces je primárně veden vnitřní potřebou vyjádřit určité myšlenky a emoce, svobodně tvořit a žít šťastný a naplněný život. Zpětná vazba mi však poskytuje cenný pohled na to, jak jsou mé práce vnímány, a někdy mě inspiruje k novým směrům a nestandardním řešením.

Nepovažuji to za změnu přístupu, ale spíše za osobní evoluci, která je přirozenou součástí mého uměleckého růstu. Ohlížím se pouze dopředu.

Jakou roli by podle vás měl hrát umělec v současné společnosti, zejména ve vztahu k veřejnému prostoru?

Měl by být především zodpovědný. Umělec by měl v současné společnosti sloužit jako jakýsi velmi citlivý zprostředkovatel mezi viditelným a neviditelným světem. Ve veřejném prostoru má jedinečnou příležitost ovlivňovat kolektivní vědomí a vkus, podněcovat k zamyšlení nad vlastním nitrem. Skrze své instalace se snažím vytvářet bubliny mimo prostor a čas, kde se divák může zastavit, propojit se s vlastním já a uniknout z hektického současného světa.

„Umělec by měl v současné společnosti sloužit jako jakýsi velmi citlivý zprostředkovatel mezi viditelným a neviditelným světem.“

▲ Column / Nebessloup
Petr Kellner Collection / PPF ART,
Praha, 2022, Stainless steel,
120 × 840 cm

◀ Blue Space Point
2020, Czech Crystal Glass, 30 cm
(Private collection, Czech Republic)

▲ Multiversum I.
2018, Czech Crystal Glass,
Stainless Steel, 100 cm

► Sol Silentii
2024, showroom
Rolls Royce Prague,
průměr 27,5 cm

Where
Architecture
Shapes
Development

Where
Development
Shapes
Architecture